

Academicianul Aurelian GULEA – o personalitate devotată Alma Mater

Când Omul ajunge la etapa realizărilor multiaspectuale, de regulă, în momentul atingerii unui jubileu, se oprește puțin din alergătură, se uită la sine dintr-o parte, examinează toate reușitele, biruințele (în luptă cu insuccesele), își apreciază culmile atinse pe parcursul vieții, face o comparație între „ce este” și „ce ar fi fost dacă”, neapărat se luminează la față și mulțumește Domnului *pentru ziua de ieri, cea de azi, dar, mai ales, pentru cea de mâine.*

Acest Om poate fi asemuit cu Aurelian Gulea, academician, doctor habilitat, profesor universitar, șef al Departamentului Chimie la Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM.

Dacă e să ne referim la rezultatele academicianului Aurelian Gulea, contribuția acestei personalități în dezvoltarea științei și educației universitare nu poate fi cuprinsă și estimată pe deplin, deoarece Domnia Sa se

află și acum în vârful realizărilor, fiind într-o formă fizică, intelectuală și creativă excelentă.

Academicianul Aurelian Gulea a parcurs un drum lung și bogat în realizări. Pe parcursul acestei călătorii în domeniul educației și cercetării Dumnealui a demonstrat perseverență, creativitate, capacitate enormă de a cunoaște lucruri noi și de a atinge scopul urmărit.

Chimia l-a cucerit pe Aurelian Gulea încă de pe băncile școlii medii din satul natal Baraboi și, ca urmare, l-a adus în calitate de participant la olimpiadele republicane, după care și-a urmat studiile la Facultatea de Chimie a Universității de Stat din Moldova.

Calea spre succesul științific și profesional a fost lungă: student la USM, doctorand la Institutul Rădii din Sankt Petersburg, colaborator științific la Institutul de Chimie al AȘM, lector superior la USM, profesor invitat la Universitatea din Algeria, conferențiar universitar, profesor universitar, șef de catedră, director al Departamentului Chimie la Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a USM, academician coordonator al Secției Științe ale Naturii și Exacte a Academiei de Științe a Moldovei.

Din anii '70 ai secolului trecut și până astăzi viața și activitatea profesională a lui Aurelian Gulea este asociată cu Universitatea de Stat din Moldova. Pe parcursul activității didactico-științifice academicianul Aurelian Gulea a avut mai multe propuneri și invitații atractive și prestigioase, dar Domnia Sa a rămas un patriot fidel al Alma Mater, căreia i-a dedicat 50 de ani de activitate și realizări.

Prin rezultatele științifice valoroase pe care le-a obținut în domeniul chimiei anorganice și coordinative, îndeosebi: realizarea studiilor privind stereochemia, structura electronică și stereodinamica reacțiilor de asamblare a combinațiilor coordinative ale cobaltului și altor metale, aplicarea spectroscopiei de rezonanță magnetică multinucleară în chimia coordinativă, elaborarea noilor tehnologii, sintetizarea preparatelor cu aspect aplicativ în medicină, biotehnologii, agricultură și crearea școlii științifice ***Stereochimia și Stereodinamica reacțiilor de asamblare a combinațiilor coordinative***, Domnia Sa a demonstrat un orizont larg al capacităților de abordare și soluționare originală a diverselor probleme științifice și s-a afirmat ca un cercetător de talie mondială. Acest adevăr este confirmat prin publicațiile sale științifice, printre care 15 monografii și manuale, inclusiv 5 în limbile franceză și engleză, peste 800 de publicații științifice în prestigioase reviste de specialitate intrate în circuitul internațional.

Este substanțială contribuția academicianului Aurelian Gulea la pregătirea specialiștilor de înaltă calificare și a cadrelor științifice: 15 teze de doctor și de doctor habilitat susținute sub conducerea științifică a Domniei Sale, 5 teze de doctor și 2 teze de doctor habilitat în domeniul chimiei anorganice în curs de elabo-

rare, peste 100 de teze de licență și de masterat. Toate acestea constituie un argument convingător privind capacitățile caracteristice unui savant și manager modern și reprezintă o dovadă a unei concepții filosofice superlative față de misiunea omului în general și cea a cercetătorului și conducătorului în special.

Rezultatele prodigioase în strategia de elaborare a inhibitorilor moleculari antitumorali de o nouă generație, design-ul și sinteza chimică a inhibitorilor moleculari cu proprietăți biomedicale au fost apreciate la justa lor valoare la prestigioase expoziții și saloane de inventică internaționale din Belgia, Polonia, Malta, Spania, Franța, SUA, Canada, Elveția, Rusia, România, Coreea de Sud etc.

Pe parcursul activității științifice academicianul Aurelian Gulea a devenit deținător al numeroaselor titluri onorifice de talie mondială: Membru al Academiei de Științe din New York; Membru de Onoare al Consiliului Institutului de Relații Internaționale UNESCO, Paris; Comandor al Ordinului „Meritul Inventiv” al Regatului Belgiei; Titular al Medaliei de Aur pentru Servicii eminente aduse Cauzei Progresului, ICEPEC, Bruxelles; Comandor al Ordinului European de Merit, Bruxelles; deținător al Medaliei Marie-Sklodowska Curie în domeniul Chimiei, Warsovia și altele.

Comunitatea chimiștilor de la Facultatea de Chimie și Tehnologie Chimică a Universității de Stat din Moldova se mândrește că unul din Seniorii facultății, dl Aurelian Gulea, director al Departamentului Chimie, academician, profesor universitar, a fost onorat cu titlul *Doctor Honoris Causa* al Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, al Universității din București, al Universității G.Bacovia din Bacău, România. Aceste aprecieri internaționale reprezintă un argument convingător ce denotă importanța și valoarea rezultatelor științifice obținute de către mult stimatul coleg, recunoașterea dlui Aurelian Gulea drept unul dintre cei mai mari reputați chimiști din spațiul românesc.

În condițiile actuale, când științele exacte se confruntă cu diverse probleme de dezvoltare, când posibilitățile de angajare în țară a specialiștilor din ramura dată sunt limitate de nivelul redus al economiei, Domnia Sa a depus un efort enorm întru fondarea unei noi specialități cu perspective mari – *chimia biofarmaceutică*. Specialitatea respectivă este bazată pe rezultatele impunătoare ale Școlii științifice a academicianului Aurelian Gulea. Chimia biofarmaceutică este specialitatea care oferă noi posibilități în studierea proprietăților fizice, chimice și biochimice ale preparatelor farmaceutice, schimbărilor în compoziția acestora în procesul de obținere, prelucrare, păstrare și administrare, precum și în elaborarea metodelor de sinteză dirijată, purificare, standardizare și control al calității și purității preparatelor farmaceutice. Scopul principal al noii specialități constă în sinteza dirijată a substanțelor chimice cu proprietăți fiziologice pronunțate, precum și în utilizarea complexă a metodelor fizice, chimice, fizico-chimice și biochimice în procesul de sinteză, purificare, determinare a calității și efectului biologic al preparatului asupra organismului viu. Dezvoltarea procedurilor de sinteză a unor produse cu efect biologic preconizat și controlul purității și calității acestora va permite soluționarea unor probleme de sănătate umană. Argumentele convingătoare bazate pe rezultatele fundamentale obținute în cadrul cercetărilor, avizele organelor abilitate s-au soldat cu introducerea prin Lege Organică în domeniul de formare profesională Chimie a unei noi specialități – Chimie biofarmaceutică.

Activitatea academică realizată cu succes și rezultatele remarcabile ale omagiatului sunt apreciate cu înalte distincții de Stat – Ordinul *Gloria Muncii* și Titlul *Om Emerit*. Academicianul Aurelian Gulea reprezintă pentru noi un exemplu de dăruire de sine pentru dezvoltarea și prosperarea Republicii Moldova.

În aceste frumoase zile de primăvară, când se trezește la viață întreaga natură, Vă aducem sincere felicitări, Domnule Aurelian Gulea! Pentru noi este o onoare că faceți parte din colectivul Facultății de Chimie și Tehnologie Chimică a Universității de Stat din Moldova. Multă sănătate, prosperitate, optimism, noi realizări științifice ambițioase, perspective îndrăznețe, inspirație pentru alte împliniri frumoase. Vă dorim să fiți sănătos, plin de energie și inspirație, să Vă simțiți mereu apreciat și respectat! Rezultate maxime în tot ceea ce faceți, visele de astăzi să devină realizate, căldură și dragoste în suflet. La mulți ani!!!

Viorica Gladchi,
doctor, conferențiar universitar,
decanul Facultății de Chimie și Tehnologie Chimică
a Universității de Stat din Moldova